

Cerere de hotărâre preliminară cu privire la interpretarea dreptului Uniunii Europene

Domeniu : Spațiul de libertate , securitate și justiție

- Decizia – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre

Obiect : Mandatul european de arestare

Tematica : Respectarea drepturilor omului privind libertate individuală și incidența unui motiv de refuz (implicat) al executării unui mandat european de arestare

Curtea de Apel Cluj –Secția penală și de minori - România - din oficiu - în baza articolului 19 alineat 3 litera b) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)

adrează

CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

următoarele două întrebări preliminare privind interpretarea articolul 8 alineat 1 litera c) din Decizia – Cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre, în concret - procedura de executare a mandatului european de arestare emis doar în scopul urmăririi și judecării:

1. în vederea aplicării articolului 8 alineat 1 litera c) din decizia - cadru menționată, dacă prin expresia „, existența unui mandat de arestare” trebuie să se înțeleagă un mandat de arestare național - intern- emis în concordanță cu dispozițiile procesual penale ale statului membru emitent, deci distinct de mandatul european de arestare ?

2. în ipoteza unui răspuns afirmativ la prima întrebare, să se răspundă dacă inexistența unui mandat de arestare național - intern - poate constitui un motiv de neexecutare implicit a mandatului european de arestare ?

1. CADRUL JURIDIC

1.1. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene

Articolul 6

Dreptul la libertate și siguranță :

Orice persoana are dreptul la libertate și siguranță

1.2. Decizia – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre

Articolul 8:

Conținutul și forma mandatului european de arestare

1) Mandatul european de arestare conține următoarele informații, prezentate în conformitate cu formularul din anexă:

- a) identitatea și cetățenia persoanei căutate;
- b) numele, adresa, numerele de telefon și de fax și adresa electronică a autorității judiciare emitente;
- c) indicarea existenței unei hotărâri executorii, a unui mandat de arestare sau a oricărei alte decizii judiciare executorii având același efect, intrând în sfera de aplicare a articolelor 1 și 2**
- d) natura și încadrarea juridică a infracțiunii, în special cu respectarea articolului 2;
- e) descrierea circumstanțelor comiterii infracțiunii, inclusiv a momentului, locului și gradului de implicare a persoanei căutate la infracțiune;
- f) pedeapsa pronunțată, în cazul în care este vorba despre o hotărâre definitivă, sau seria de pedepse prevăzute pentru infracțiune de legea statului membru emitent;
- g) în măsura posibilă, alte consecințe ale infracțiunii.

Articolul 3 :

Motive de neexecutare obligatorie a mandatului european de arestare:

Autoritatea judiciară a statului membru de executare (denumită în continuare "autoritate judiciară de executare") refuză executarea mandatului european de arestare în următoarele cazuri:

1. atunci când infracțiunea care se află la baza mandatului de arestare este acoperită de amnistie în statul membru executare, atunci când acesta ar avea competența să urmărească această infracțiune în temeiul dreptului său penal;

2. atunci când din informațiile aflate la dispoziția autorității judiciare de executare rezultă că persoana căutată a fost judecată definitiv într-un stat membru pentru aceleași fapte, cu condiția ca, în caz de condamnare, sancțiunea să fi fost executată sau să fie în acel moment în curs de executare, sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul statului membru de condamnare;

3. atunci când persoana care face obiectul mandatului european de arestare nu poate, datorită vârstei sale, să răspundă penal pentru faptele aflate la originea acestui mandat, în temeiul dreptului statului membru de executare.

Articolul 4 :

Motive de neexecutare facultativă a mandatului european de arestare

Autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea mandatului european de arestare:

1. atunci când, într-unul dintre cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (4), fapta care stă la baza mandatului european de arestare nu constituie o infracțiune, în conformitate cu dreptul statului membru de executare; cu toate acestea, în materie de taxe și impozite, de vamă și schimb valutar, executarea mandatului european de arestare nu va putea fi refuzată pe motiv că dreptul statului membru de executare nu impune același tip de taxe sau impozite sau nu conține același tip de norme în materie de taxe, impozite, de vamă și schimb valutar, ca și dreptul statului membru emitent;

2. atunci când persoana care face obiectul mandatului european de arestare este urmărită penal în statul membru de executare pentru aceeași faptă care stă la baza mandatului european de arestare;

3. atunci când autoritățile judiciare ale statului membru de executare au decis fie să nu înceapă urmărirea penală pentru infracțiunea care face obiectul mandatului european de arestare, fie să îi pună capăt, sau atunci când persoana căutată a făcut obiectul unei decizii definitive într-un stat membru pentru aceleași fapte care împiedică desfășurarea ulterioară a procedurilor;

4. atunci când s-a prescris acțiunea penală sau pedeapsa, în conformitate cu dreptul statului membru de executare, iar faptele sunt de competența acestui stat membru, în conformitate cu dreptul său penal;

5. în cazul în care din informațiile aflate la dispoziția autorității judiciare de executare rezultă că persoana căutată a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de o țară terță, cu condiția ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare;

6. în cazul în care mandatul european de arestare a fost emis în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate, atunci când persoana căutată rămâne în statul membru de executare, este resortisant sau rezident al acestuia, iar acest stat se angajează să execute această pedeapsă sau măsură de siguranță în conformitate cu dreptul său intern;

7. atunci când mandatul european de arestare se referă la infracțiuni care:

a) în conformitate cu dreptul statului membru de executare, au fost săvârșite în întregime sau parțial pe teritoriul statului membru de executare sau într-un loc considerat ca atare, sau

b) au fost săvârșite în afara teritoriului statului membru emitent, iar dreptul statului membru de executare nu autorizează urmărirea penală pentru aceleași infracțiuni săvârșite în afara teritoriului acestuia.

Articolul 4a (Completat de articolul 2, punctul 1 din Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 de modificare a Deciziilor-cadru 2002/584/JAI, 2005/214/JAI, 2006/783/JAI, 2008/909/JAI și 2008/947/JAI, de consolidare a drepturilor procedurale ale persoanelor și de

încurajare a aplicării principiului recunoașterii reciproce cu privire la deciziile pronunțate în absența persoanei în cauză de la proces).

Decizii pronunțate în urma unui proces la care persoana nu a fost prezentă în persoană

(1) Autoritatea judiciară de executare poate refuza, de asemenea, executarea mandatului european de arestare emis în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri privative de libertate, în cazul în care persoana nu a fost prezentă în persoană la procesul în urma căruia a fost pronunțată decizia, cu excepția cazului în care mandatul european de arestare precizează că persoana, în conformitate cu alte cerințe procedurale definite în legislația națională a statului membru emitent:

a) în timp util

(i) fie a fost citată personal și, prin urmare, informată cu privire la data și locul stabilite pentru procesul în urma căruia a fost pronunțată decizia, fie a primit efectiv, prin alte mijloace, o informare oficială cu privire la data și locul stabilite pentru respectivul proces, în așa fel încât s-a stabilit fără echivoc faptul că persoana în cauză a avut cunoștința de procesul stabilit;

și

(ii) a fost informată că poate fi pronunțată o decizie în cazul în care nu se prezintă la proces;

sau

b) având cunoștința de procesul stabilit, a mandatat un avocat care a fost numit fie de către persoana în cauză, fie de către stat pentru a o apăra la proces și a fost într-adevăr apărată de avocatul respectiv la proces;

sau

c) după ce i s-a înmănat decizia și a fost informată în mod expres cu privire la dreptul la rejudecarea cauzei sau la o cale de atac, în cadrul căreia persoana are dreptul de a fi prezentă și care permite ca situația de fapt a cauzei, inclusiv dovezile noi, să fie reexaminată și care poate conduce la desființarea deciziei inițiale:

(i) a indicat în mod expres că nu contestă decizia; sau

(ii) nu a solicitat rejudecarea cauzei sau promovarea unei căi de atac în intervalul de timp corespunzător;

sau

d) nu i s-a înmănat personal decizia, însă:

(i) se va înmâna decizia personal și fără întârziere după predare și va fi informată în mod expres cu privire la dreptul la rejudecarea cauzei sau la o cale de atac, la care are dreptul de a fi prezentă și care permite ca situația de fapt a cauzei, inclusiv dovezile noi, să fie reexaminată și care poate conduce la desființarea deciziei inițiale;

și

(ii) va fi informată cu privire la intervalul de timp în care trebuie să solicite rejudecarea cauzei sau promovarea unei căi de atac, astfel cum se menționează în mandatul de arestare european relevant.

(2) În cazul în care un mandat european de arestare este emis în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate, în condițiile menționate la alineatul (1) litera (d), iar persoana în cauză nu a primit în prealabil nicio informare oficială cu privire procedurile penale împotriva sa, această persoană ar putea solicita, atunci când este informată cu privire la conținutul mandatului european de arestare, o copie a hotărârii judecătorești, înaintea începerii procedurii de predare. Imediat după primirea informațiilor privind cererea, autoritatea emitentă va furniza persoanei căutate o copie a hotărârii judecătorești, prin intermediul autorității de executare. Cererea persoanei căutate nu trebuie să întârzie procedura de predare sau decizia de a executa un mandat european de arestare. Hotărârea judecătorească îi este furnizată persoanei în cauză numai în scop informativ; aceasta nu va fi considerată o notificare formală a hotărârii judecătorești și nici nu va declanșa curgerea termenelor aplicabile pentru solicitarea unei noi proceduri de judecată sau a unui apel.

(3) În cazul în care persoana predată în condițiile menționate la alineatul (1) litera (d) a solicitat rejudecarea cauzei sau promovarea unei căi de atac, detenția persoanei respective care așteaptă rejudecarea cauzei sau promovarea unei căi de atac este revizuită în conformitate cu legislația statului membru emitent, până la finalizarea procedurilor, fie în mod regulat, fie la solicitarea persoanei în cauză. O astfel de revizuire va prevedea, în special, posibilitatea de a suspenda sau întrerupe detenția.

Rejudecarea cauzei sau promovarea căii de atac vor începe în timp util, după predare.

Articolul 17

Termene și proceduri pentru decizia de executare a mandatului european de arestare

Alineat 6) Orice refuz de a executa un mandat european de arestare trebuie să fie motivat.

1.3 Legislația națională

Legea numărul 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (republicată și modificată)

Articolul 86

Conținutul și forma mandatului european de arestare

(1) Mandatul european de arestare va conține următoarele informații:

- a) identitatea și cetățenia persoanei solicitate;
- b) denumirea, adresa, numerele de telefon și fax, precum și adresa de e-mail ale autorității judiciare emitente;
- c) indicarea existenței unei hotărâri judecătorești definitive, a unui mandat de arestare preventivă sau a oricărei alte hotărâri judecătorești executorii având același efect, care se încadrează în dispozițiile art. 88 și 96 din prezenta lege;**
- d) natura și încadrarea juridică a infracțiunii, ținându-se seama mai ales de prevederile art. 96;
- e) o descriere a circumstanțelor în care a fost comisă infracțiunea, inclusiv momentul, locul, gradul de implicare a persoanei solicitate;
- f) pedeapsa pronunțată, dacă hotărârea a rămas definitivă, sau pedeapsa prevăzută de legea statului emitent pentru infracțiunea săvârșită;
- g) dacă este posibil, alte consecințe ale infracțiunii.

Articolul 98

Motive de refuz al executării

(1) Autoritatea judiciară română de executare refuză executarea mandatului european de arestare în următoarele cazuri:

a) când, din informațiile de care dispune, reiese că persoana urmărită a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de către un stat membru, altul decât statul emitent, cu condiția ca, în cazul condamnării, sancțiunea să fi fost executată ori să fie în acel moment în curs de executare sau executarea să fie prescrisă, pedeapsa să fi fost grațiată ori infracțiunea să fi fost amnistiată sau să fi intervenit o altă cauză care împiedică executarea, potrivit legii statului de condamnare;

b) când infracțiunea pe care se bazează mandatul european de arestare este acoperită de amnistie în România, dacă autoritățile române au, potrivit legii române, competența de a urmări acea infracțiune;

c) când persoana care este supusă mandatului european de arestare nu răspunde penal, datorită vârstei sale, pentru faptele pe care se bazează mandatul de arestare în conformitate cu legea română.

(2) Autoritatea judiciară română de executare poate refuza executarea mandatului european de arestare în următoarele cazuri:

a) în situația prevăzută la art. 96 alin. (2) din prezenta lege; în mod excepțional, în materie de taxe și impozite, de vamă și de schimb valutar, executarea mandatului european nu va putea fi refuzată pentru motivul că legislația română nu impune același tip de taxe sau de impozite ori nu conține același tip de reglementări în materie de taxe și impozite, de vamă și de schimb valutar ca legislația statului membru emitent;

b) când persoana care face obiectul mandatului european de arestare este supusă unei proceduri penale în România pentru aceeași faptă care a motivat mandatul european de arestare;

c) când mandatul european de arestare a fost emis în scopul executării unei pedepse cu închisoarea sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate, dacă persoana solicitată este cetățean român sau trăiește în România și are o rezidență continuă și legală pe teritoriul României pentru o perioadă de cel puțin 5 ani și aceasta declară că refuză să execute pedeapsa ori măsura de siguranță în statul membru emitent;

d) când persoana care face obiectul mandatului european a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte într-un alt stat terț care nu este membru al Uniunii Europene, cu condiția ca, în caz de condamnare, sancțiunea să fi

fost executată sau să fie în acel moment în curs de executare sau executarea să fie prescrisă, ori infracțiunea să fi fost amnistiată sau pedeapsa să fi fost grațiată potrivit legii statului de condamnare;

e) când mandatul european de arestare se referă la infracțiuni care, potrivit legii române, sunt comise pe teritoriul României;

f) când mandatul european cuprinde infracțiuni care au fost comise în afara teritoriului statului emitent și legea română nu permite urmărirea acestor fapte atunci când s-au comis în afara teritoriului român;

g) când, conform legislației române, răspunderea pentru infracțiunea pe care se întemeiază mandatul european de arestare ori executarea pedepsei aplicate s-au prescris, dacă faptele ar fi fost de competența autorităților române;

h) când o autoritate judiciară română a decis fie renunțarea la urmărirea penală, fie clasarea pentru infracțiunea pe care se întemeiază mandatul european de arestare sau a pronunțat, față de persoana solicitată, o hotărâre definitivă, cu privire la aceleași fapte, care împiedică viitoare proceduri;

i) când persoana condamnată nu a fost prezentă personal la judecată, în afară de cazul în care autoritatea judiciară emitentă informează că, în conformitate cu legislația statului emitent:

(i) persoana a fost încunoștințată, în timp util, prin citație scrisă înmănată personal sau prin notificare telefonică, fax, e-mail sau prin orice alte asemenea mijloace, cu privire la ziua, luna, anul și locul de înfățișare și la faptul că poate fi pronunțată o hotărâre în cazul în care nu se prezintă la proces; sau

(ii) persoana, având cunoștință de ziua, luna, anul și locul de înfățișare, l-a mandatat pe avocatul său ales sau desemnat din oficiu să o reprezinte, iar reprezentarea juridică în fața instanței de judecată a fost realizată în mod efectiv de către avocatul respectiv; sau

(iii) după ce i s-a înmănat personal hotărârea de condamnare și i s-a adus la cunoștință că, potrivit legii, cauza poate fi rejudecată sau că hotărârea este supusă unei căi de atac și că poate fi verificată inclusiv pe baza unor probe noi, iar, în eventualitatea admiterii căii de atac, poate fi desființată, persoana condamnată fie a renunțat în mod expres la rejudecarea cauzei ori

la exercitarea căii de atac, fie nu a solicitat rejudecarea ori nu a declarat, în termenul prevăzut de lege, respectiva cale de atac; sau

(iv) persoanei condamnate nu i s-a înmănat personal hotărârea de condamnare, însă, imediat după predarea sa, acesteia i se va înmâna personal respectiva hotărâre și i se va aduce la cunoștință că hotărârea de condamnare este supusă, într-un termen determinat, unei căi de atac, ocazie cu care instanța competentă va putea verifica hotărârea atacată inclusiv pe baza unor probe noi, iar, în urma soluționării căii de atac, la judecarea căreia poate participa personal, hotărârea de condamnare poate fi desființată.

(3) În situația în care, în cauză, este incident exclusiv cazul prevăzut la alin. (2) lit. c), anterior pronunțării hotărârii prevăzute la art. 107, autoritatea judiciară română de executare solicită autorității judiciare de emitere transmiterea unei copii certificate a hotărârii de condamnare, precum și orice alte informații necesare, informând autoritatea judiciară emitentă cu privire la scopul pentru care astfel de documente sunt solicitate. Recunoașterea hotărârii penale străine de condamnare se face, pe cale incidentală, de instanța de judecată în fața căreia procedura executării mandatului european de arestare este pendinte. În cazul în care autoritatea judiciară română de executare a recunoscut hotărârea penală străină de condamnare, mandatul de executare a pedepsei se emite la data pronunțării hotărârii prevăzute la art. 107.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3), dacă persoana solicitată se află în stare de arest și autoritatea judiciară de emitere întârzie transmiterea documentelor solicitate, dispozițiile art. 103 alin. (4) se aplică în mod corespunzător. În situația în care autoritatea judiciară de emitere nu transmite documentele prevăzute la alin. (3), în termen de cel mult 20 de zile de la data primei solicitări, dacă autoritatea judiciară română de executare refuză executarea mandatului european de arestare, aceasta informează autoritatea judiciară emitentă asupra posibilității de a solicita recunoașterea și executarea hotărârii penale de condamnare în baza instrumentelor aplicabile în relația dintre România și statul membru de emitere ori, în lipsa acestora, în baza reciprocității.

1.4 Jurisprudența națională pertinentă

Studiul obiectiv al jurisprudenței naționale (desigur, în contextul factual și juridic supus analizei) relevă pronunțarea de către instanțele naționale din România a **două tipuri de soluții diametral opuse**, adică:

A) Respingerea cererii de executare a mandatului european de arestare (cele mai multe situații) cu motivarea., în esență, că mandatul european de arestare nu suplinește lipsa mandatului de arestare național (intern) sau a hotărârii judecătorești executorie, iar în unele cazuri, suplimentar, s-a menționat că mandatul european de arestare nu echivalează cu un mandat de aducere a persoanei solicitate în fața autorităților statului membru emitent , indicându-se chiar și la recurgerea la măsurile alternative , respectiv utilizarea Deciziei – cadru 2008/909/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, utilizarea unor instrumente mai puțin coercitive din domeniul asistenței judiciare, adică audierea prin videoconferință a persoanei solicitate, citarea persoanei solicitate, audierea persoanei solicitate prin intermediul comisiei rogatorii , utilizarea Sistemului de Informații Schengen în vederea stabilirii locului de reședință sau a domiciliului persoanei solicitate-,măsuri care au fost exemplificate la punctul 2 din conținutul Proiectului de concluzii ale Consiliului - Acțiuni ulterioare recomandărilor din raportul final privind a patra rundă a evaluărilor reciproce cu privire la mandatul european de arestare din perioada președinției spaniole a Consiliului UE (Bruxelles 28 mai 2010) .

De exemplu, în acest sens au fost pronunțate următoarele hotărâri judecătorești:

- **Sentința penală numărul 6/14 ianuarie 2010** a Curții de Apel Oradea – Secția Penală și pentru cauze cu Minori, publicată în Buletinul Rețelei Judiciare Române în materie penală, Editura Hamangiu, 2012, pagina 247 – 249;

- **Sentința penală numărul 73/29 iulie 2010** a Curții de Apel Oradea – Secția Penală și pentru cauze cu Minori, publicată în Buletinul Curților de Apel numărul 1/2011, pagina 45 – 46;
- **Sentința penală numărul 22/27 februarie 2012** a Curții de Apel Oradea – Secția Penală și pentru cauze cu Minori, publicată în Buletinul Rețelei Judiciare Române în materie penală Editura Hamangiu, 2014, pagina 65 - 66;
- **Sentința penală numărul 197/14 mai 2012** a Curții de Apel București – Secția I Penală, publicată în Buletinul Rețelei Judiciare Române în materie penală Editura Hamangiu, 2014, pagina 85 - 86;
- **Sentința penală numărul 77 /28 iunie 2014** a Curții de Apel Cluj – Secția Penală și de Minori, publicată pe site-ul www.curteadeapelcluj.ro – secțiunea JURISPRUDENȚĂ;
- **Sentința penală numărul 78 /28 iunie 2014** a Curții de Apel Cluj – Secția Penală și de Minori, publicată pe site-ul www.curteadeapelcluj.ro – secțiunea JURISPRUDENȚĂ;
- **Sentința penală numărul 79 /28 iunie 2014** a Curții de Apel Cluj – Secția Penală și de Minori, publicată pe site-ul www.curteadeapelcluj.ro – secțiunea JURISPRUDENȚĂ;
- **Decizia penală numărul 1103/27 martie 2014** a Înaltei Curții de Casație și Justiție – Secția Penală, publicată pe site-ul www.scj.ro – secțiunea JURISPRUDENȚĂ;

B) Admiterea cererii de executare a mandatului european de arestare (cele mai puține soluții) cu motivarea, în esență, că cerințele legale erau îndeplinite deoarece autoritățile judiciare emitente au menționat, în mod expres, că decizia judiciară ce a stat la baza solicitării adresate autorităților judiciare române o constituie mandatul european de arestare emis făcând-se totodată, mențiunea expresă că mandatul european de arestare, conform legislației naționale constituie „concomitent” și mandat național de arestare , sau în alte cazuri pur și simplu s-a făcut abstracție de această mențiune. De exemplu, în acest sens au fost pronunțate următoarele hotărâri judecătorești:

- **Decizia penală numărul 968/18 martie 2014 a Înaltei Curții de Casație și Justiție – Secția Penală, nepublicată;**
- **Decizia penală numărul 1332/14 aprilie 2014 a Înaltei Curții de Casație și Justiție – Secția Penală, publicată pe site-ul www.scj.ro – secțiunea JURISPRUDENȚĂ;**

Se impune, în mod expres, a se preciza că **în unele cazuri aceleași autorități judiciare emitente, care consideră că mandatul european de arestare este concomitent și mandat de arestare național (intern) au emis și mandate europene de arestare care au avut la bază un mandat de arestare național (intern)**, iar autoritățile judiciare române au admis cererea de executare a unor asemenea mandate europene.

De exemplu, în acest sens au fost pronunțate următoarele hotărâri judecătorești:

- **Încheierea penală numărul 9/23 iulie 2007** a Curții de Apel Târgu Mureș, publicată în Culegerea de practică judiciară cu titlul „Cooperarea judiciară în materie penală ” coautoare, Ioana - Cristina Morar și Mariana Zainea, Editura C.H.Beck, 2008, paginile 356-359

- **Decizia penală numărul 581/18 februarie 2008** a Înaltei Curții de Casație și Justiție – Secția Penală, publicată în revista Pandectele Române, Editura Wolters Kluwer, 2008, paginile 132-137;

- **Încheierea penală numărul 7/24 martie 2008** a Curții de Apel Cluj, Secția Penală și de Minori, nepublicată;

- **Sentința penală numărul 9/PI/17 ianuarie 2014** a Curții de Apel Oradea – Secția Penală și pentru cauze cu Minori, publicată pe site-ul www.curteadeapeloradea.ro, secțiunea JURISPRUDENȚĂ;

2. SITUAȚIA DE FAPT

2.1. La data de 30.03.2015 Biroul SIRENE Național din Ungaria a introdus în Sistemul de Informații Schengen o semnalare pe numele persoanei solicitate (.....), cetățean român , fiind atașat și mandatul european de arestare în limba maghiară care a stat la baza introducerii acestei semnalări, solicitându-se arestarea în vederea predării a acestei persoanei către autoritățile judiciare din Ungaria.

2.2. Prin Ordonanța de reținere din data de 02.04.2015 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj s-a dispus de către procuror reținerea pentru 24 de ore, respectiv din data de 02.04.2015, ora 10,45 până la data de 03.04.2015 ora 10,45 a persoanei solicitate (.....) .

2.3. Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj a sesizat la data de 02.04.2015, Curtea de Apel Cluj pentru a se dispune luarea măsurii arestării provizorii - pe o durată de 15 zile în vederea predării persoanei solicitate (.....) către autoritățile judiciare din Ungaria, cu motivarea că sesizarea are la bază semnalarea din Sistemul Informatic Schengen, SID: 0021.(.....)00000001.01, transmisă prin IGPR, Centrul de Cooperare Polițienească Internațională - BIROUL SIRENE, cu adresa nr. (.....)/SIRENE/RR din 30.03.2015, înregistrată la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, în data de 31.03.2015 .

2.4. La termenul de judecată din data de 02 aprilie 2014, persoana solicitată (.....) a depus la dosarul cauzei copii după scrisoarea recomandată primită la data de 05 decembrie 2014, a rechizitoriului emis de Parchetul de pe lângă Judecătoria Nyiregyhahaza, în dosar numărul K(.....) și a citației emise de către Judecătoria Mateszalka (Ungaria) pentru data de 02 decembrie 2014.

2.5. Prin Încheierea penală nr. 13/HI/02.04.2015 Curtea de Apel Cluj a dispus respingerea propunerii de arestare provizorie în vederea predării a persoanei solicitate (.....) formulată de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj și a dispus punerea de îndată în libertate a acesteia dacă nu este arestată în altă cauză, fixându-se termen pentru depunerea de către procuror a mandatului european de arestare tradus în limba română .

2.6. Totodată, s-a dispus de către Curtea de Apel Cluj luarea măsurii controlului judiciar pe o durată de 30 de zile, începând cu data de 2 aprilie 2015 până la data de 1 mai 2015, față de persoana solicitată (.....) căreia i s-a impus să respecte următoarele obligații: să se prezinte la instanța de judecată ori de câte ori este chemată, să informeze de îndată instanța pe rolul căreia se află cauza cu privire la schimbarea locuinței, să se prezinte la organele de poliție aferente domiciliului , conform programului

de supraveghere întocmit de către organul de poliție sau ori de câte ori este chemată, să nu depășească limita teritorială a României decât cu încuviințarea instanței de judecată, să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte arme, ulterior această măsură fiind menținută prin Încheierea penală din data de 29 aprilie 2015 a Curții de Apel Cluj.

2.7 La termenul de judecată din data de 15.04.2015 o copie a mandatului european de arestare tradus în limba română și transmis de către autoritățile judiciare din Ungaria i-a fost înmănat persoanei solicitate (.....).

2.8. Mandatul european de arestare numărul 1.B256/2014/19-II a fost emis de Judecătoria Mateszalka -Republica Ungaria- la data de 23 martie 2015.

2.9. Mandatul european de arestare emis de către autoritățile judiciare din Ungaria se referă la o singură infracțiune menționată la litera e) , cea de vătămare corporală gravă, prevăzută în articolul 235 alineatul (1) și calificată conform alineatului (2) , litera a din Codul penal ungar .

2.10. Așa cum rezultă din conținutul mandatului european de arestare, ca și stare de fapt s-a reținut că partea vătămată (.....), la data de 27 noiembrie 2013, în jurul orei 11 și 20 de minute, circula cu bicicleta cu motor condusă de el, pe partea dreaptă a direcției de circulație, pe drumului principal numărul 49, în piața Szabadság, în zona locuită a localității (.....), din direcția (.....), în direcția (.....). Tot atunci, în spatele său circula în direcție identică inculpatul (.....), conducând autocamionul cu numărul de circulație (.....), cu viteza de aproximativ 90-100 km/oră. Sosind la intersecția din piața Kossuth, partea vătămată (.....) avea intenția să vireze la stânga, însă nu a început manevra de la axa drumului, ci trăgând la partea dreaptă a drumului, a început manevra de virare spre strada Kossuth de acolo. Inculpatul (.....) a sesizat manevra de virare spre stânga a părții vătămate, a frânat, a alunecat pe banda stângă a drumului și din cauza vitezei excesive, s-a tamponat în intersecție la aproximativ 50 cm dreapta de partea stângă a drumului de motoreta condusă de partea vătămată care a virat în fața sa, după care a alunecat pe balustrada de siguranță de pe acostamentul din partea stângă a

drumului și s-a oprit acolo. Din cauza coliziunii, partea vătămată (.....) a căzut în rigola de apă și a suferit leziuni care au o durată de vindecare de peste 8 zile, efectiv de 10-11 luni, constând din (.....). Inculpatul dacă circula cu viteza de 56-59 km/oră și frâna din timp, ar fi putut evita accidentul.

2.11. La litera b) al mandatului european de arestare- ce se referă la decizia pe care se întemeiază mandatul- este menționat Parchetul de pe lângă Judecătoria Nyiregyhaza, K.11884/2013/4 .

2.12. La litera b) punctul 1 al mandatului european de arestare ce prevede să se indice mandatul de arestare sau decizia judiciară cu același efect , **se menționează că mandatul european de arestare numărul 1.B256/2014/19-II este emis de Judecătoria Mateszalka al cărui domeniu de aplicare include și teritoriul Republicii Ungare, deci constituie totodată și un mandat de arestare național**, iar la secțiunea tip se indică mandat de arestare, fără alte precizări suplimentare.

3. POZIȚIA PROCESUALĂ A SUBIECȚILOR PROCESUALI

3.1 Procurorul s-a opus sesizării CJUE cu prezenta trimitere preliminară

3.2 Apărătorul ales al persoanei solicitate a fost de acord cu sesizarea CJUE cu prezenta trimitere preliminară, achiesând opiniei instanței de judecată .

3.3 Persoana solicitată a fost de acord cu sesizarea CJUE cu prezenta trimitere preliminară, achiesând opiniei instanței de judecată .

4. MOTIVELE CE AU DETERMINAT INSTANȚA NAȚIONALĂ SĂ PUNĂ PROBLEMA INTERPRETĂRII

I. Prima întrebare.

4.1.I. Necesitatea creării în Europa a unui spațiu de libertate, securitate și justiție a determinat o nouă abordare din partea Uniunii Europene a problematicii cooperării judiciare și recunoașterea hotărârilor în special în materia extrădării, iar mandatul european de arestare, așa cum se menționează în preambulul Deciziei – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între

statele membre, este prima măsură concretă în domeniul dreptului penal care implementează principiul recunoașterii reciproce la care Consiliul European s-a referit ca și la „cheia de boltă” a cooperării judiciare .

4.2.I. Procedura de executare a mandatului european de arestare este o procedură exclusiv judiciară și constituie o procedură specială în cadrul căreia măsura arestării în vederea predării – care prezintă anumite particularități față de măsura arestării preventive „clasice” – va fi pusă în executare în baza principiului recunoașterii reciproce.

4.3.I. Ca atare, **ceea ce autoritatea judiciară de executare recunoaște este însăși decizia /sentința / încheierea / hotărârea executorie sau echivalentă acesteia** ,raportat la ipoteza supusă analizei, **care a stat la baza emiterii mandatului de arestare preventivă național (intern) de către autoritatea competentă în concordanță cu dispozițiile procesual penale ale statului membru emitent** , față de o persoană care se afla sau se presupunea că se află pe teritoriul statului membru emitent, **într-o etapă prealabilă demarării procedurii de emitere mandatului european de arestare.**

4.4.I. În acest context sunt evidente câteva **deosebiri fundamentale între mandatul european de arestare** emis de către autoritatea judiciară a statului membru emitent și **mandatul de arestare național – intern** emis de către autoritatea competentă a statului membru emitent, cum ar fi de exemplu:

a) prin emiterea **mandatului european de arestare se solicită** arestarea și predarea **unei persoane** – inculpată sau condamnată - **aflată pe teritoriul statului membru de executare** , în vederea urmăririi penale sau a judecării, sau a executării unor pedepse sau măsuri de siguranță privative de libertate, iar **mandatul arestare național, intern, se emite cu dispoziția arestării unei persoane aflate pe teritoriul statului membru emitent** .

b) **emiterea mandatului european de arestare se fundamentează** (condiție de fond) **pe un mandat de arestare preventivă sau de executare a pedepsei** în vigoare, iar **mandatul de arestare preventivă național intern** se dispune în baza condițiilor și cazurilor exprese reglementate de dispozițiile procesual penale a legislației statului membru emitent.

c) **conținutul mandatului european de arestare este mai amplu și constituie un rezumat al cauzei penale** care se reflectă în conținutul formularului tip obligatoriu care este anexat deciziei – cadru (condiție de formă) , în timp ce conținutul mandatului de arestare preventivă național intern este mai restrictiv și are conținutul în concordanță cu dispozițiile procesual penale ale statului membru emitent .

d) mandatul european de arestare în mod firesc **nu prevede o durată de arestare (deoarece arestarea și predarea nu se dispune, ci se solicită), însă mandatul de arestare preventivă național intern prevede o anumită durată** reglementată în mod expres de legislația procesual penală a statului membru emitent.

e) mandatul european de arestare **nu prevede temeiurile concrete ale arestării și nu se indică locul de deținere și nici ordinul de a fi arestat** a unei persoane ca și în cazul mandatului de arestare național intern , aspecte care sunt prevăzute în mod expres de legislația procesual penală a statului membru emitent.

f) mandatul european de arestare **se traduce în limba pe care o înțelege persoana solicitată**, iar mandatul de arestare național se emite în limba statului membru emitent (desigur dacă se impune va fi tradus și în limba pe care o înțelege persoana în cauză).

g) mandatul european de arestare **se poate referi și la confiscarea remiterea obiectelor care pot constitui mijloace materiale de probă**, în timp ce mandatul de arestare național **nu include** o asemenea mențiune.

h) **după predarea efectivă a persoanei** către statul membru emitent, **mandatul de arestare național (intern) intră din nou în vigoare** după ce, în prealabil, desigur este confirmat de către autoritatea judiciară emitentă, de obicei, un judecător.

4.5.I. În concluzie, dacă nu există un mandat de arestare național (intern) nu poate fi arestată și menținută în stare de arest o persoană și ar fi inoportun să se interpreteze că mandatul european de arestare își transferă” caracterul restrictiv al libertății individuale a persoanei și se „convertește” în mandat de arestare național (intern) după predarea persoanei solicitate..

4.6.I. O asemenea interpretare ar eluda, cu certitudine atât Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene cât și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ceea ce este inadmisibil, fiind o evidentă încălcare a dreptului la libertate a unei persoane și s-ar periclita totodată însăși viabilitatea, din punct de vedere juridic, a mandatului european de arestare.

4.7.I. Deci, în prealabil executării unui mandat european de arestare **este foarte important ca autoritatea judiciară de executare să verifice, pe lângă forma mandatului european de arestare și condițiile de fond** la care se referă și articolul 8 alineat 1 litera c) din Decizia-cadru 2002/584/JAI, avându-se în vedere și raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliul privind punerea în aplicare, începând cu anul 2007 a Deciziei cadru a Consiliului 2002/584/JAI, Bruxelles, 11 aprilie 2011, COM (2011), publicat pe www.consilium.europa.eu., precum și rapoartele de evaluare privind cea de a patra rundă a evaluărilor reciproce privind punerea în aplicare practică a mandatului european de arestare a statelor membre (publicate pe www.consilium.europa.eu.)

II. A doua întrebare.

4.1.II. Motivele de refuz opționale sau obligatorii reglementate de Decizia – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre, au fost în principiu implementate de legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene care au adoptat această decizie – cadru, și care constituie totodată și garanții ale drepturilor omului în procedura de executare a mandatului european de arestare.

4.2.II. Totuși, pe lângă aceste motive de refuz opționale și obligatorii prevăzute expres, a fost semnalată în practica judiciară și existența unor altor motive de refuz implicite, cum ar fi de exemplu :

- a)** nu sunt îndeplinite condițiile de fond sau de formă ale mandatului european de arestare, de exemplu, nu există mandat de arestare intern al statului membru emitent (ipoteza supusă analizei), nu corespunde limita de pedeapsă, mandatul european nu este emis conform formularului tip ;
- b)** persoana solicitată nu se află pe teritoriul statului membru de executare;
- c)** persoana indicată în mandatul european de arestare nu corespunde cu

persoana căutată de către autoritățile judiciare emitente, în sensul că nu este acea persoană care se presupunea că a comis infracțiunile imputate ;
d) se retrage sau se revocă mandatul european de arestare de către autoritatea judiciară emitentă ;

e) nu este îndeplinită condiția dublei incriminări, desigur cu excepția celor 32 de infracțiuni indicate la articolul 2 alineat 2 din Decizia – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre, pentru care nu este necesară verificarea dublei incriminări ;

5. OPINIA CURȚII DE APEL CLUJ CU PRIVIRE LA CELE DOUĂ ÎNTREBĂRI PRELIMINARE

5.1. Prima întrebare

Judecătorul din cadrul Curții de Apel Cluj- Secția penală și de minori - România – consideră că la prima întrebare răspunsul ar trebui să fie afirmativ, în sensul că mandatul european de arestare ar trebui să aibă la bază un mandat de arestare național (intern) emis în concordanță cu dispozițiile procesual penale ale statului membru emitent, deci distinct de mandatul european de arestare, în ipoteza emiterii acestuia în scopul urmăririi și judecării.

5.2.A doua întrebare

Judecătorul din cadrul Curții de Apel Cluj- Secția penală și de minori - România - consideră că și la a doua întrebare răspunsul ar trebui să fie afirmativ, deoarece pe de o parte, un răspuns negativ ar conduce progresiv la ineficiența practică a mandatului european de arestare și ar pune în pericol însăși existența sa juridică , respectiv a scopului în care a fost instituit , iar pe de altă parte, nu trebuie să se facă abstracție de faptul că motivele de refuz, opționale sau obligatorii nominalizate în cuprinsul Deciziei – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre se circumscriu ca și garanții ale drepturilor omului în procedura de executare a mandatului european de arestare, iar aria acestora se impune a fi extinsă.

5.3 Concluzia finală

5.3.1. Inexistența unui mandat de arestare național (intern) în cadrul procedurii de executare a unui mandat european de arestare emis în scopul urmăririi sau judecării, ar constitui un motiv de neexecutare implicit, obligatoriu , alături de celelalte motivele opționale și obligatorii, prevăzute în cuprinsul Deciziei – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre.

5.3.2. În contextul celor expuse mai sus, apreciem că este oportună intervenția pertinentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene , tocmai pentru a se asigura atât compatibilitatea deplină a legislațiilor naționale cu reglementările Deciziei – cadru Decizia – cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european și procedurile de predare între statele membre ale statelor membre, cât și pentru asigurarea unei eficiențe reale a aplicării practice a mandatului european de arestare .

6. SOLUȚIONAREA ÎN PROCEDURA de URGENȚĂ

În baza articolului 107 din Regulamentul de procedură, vă rugăm să se judece această cerere potrivit procedurii de urgență **pentru considerente expuse în cererea separată anexată prezentei.**

Cu deosebită considerație,

(.....)

**Judecător în cadrul Curții de Apel Cluj - Secția penală și de minori
ROMÂNIA**